

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ανασκόπηση οικονομικής δραστηριότητας στη Σερβία κατά το 2017-Προβλέψεις 2018 – Διμερείς σχέσεις

Η συνολική οικονομική δραστηριότητα το 2017 στη Σερβία οδήγησε σε **αύξηση 1,9% της ανάπτυξης** σε σύγκριση με το 2016. Το ΑΕΠ παρουσίασε αύξηση της τάξεως του 2% ενώ το **δημόσιο έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ ήταν 4.6%** (αυξημένο σε σχέση με το προηγούμενο έτος κατά 1,5%)*., ενώ το **χρέος της κεντρικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ (σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Οικονομίας) έφθασε το 62,6%** (Νοέμβριος 2017). Τον Δεκέμβριο του 2016, το χρέος ανερχόταν σε 24,82 δισ. Ευρώ ή 71,9% στο ΑΕΠ. Η **βιομηχανική παραγωγή παρουσίασε αύξηση της τάξης του 3,9%** σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ένας μακρύς χειμώνας επηρέασε τους τομείς της ενέργειας και των κατασκευών, ενώ η πρόσφατη ξηρασία οδήγησε σε σημαντική μείωση της γεωργικής παραγωγής, η οποία το 2017 σημείωσε πτώση 10,0% σε σχέση με το 2016. Η αξία των κατασκευαστικών έργων που πραγματοποιήθηκαν το 2017 σημείωσε πραγματική αύξηση 2,8% σε σχέση με το 2016. Ο κύκλος εργασιών λιανικού εμπορίου παρουσίασε πραγματική αύξηση 4,0%, ενώ ο κύκλος εργασιών χονδρικού εμπορίου παρουσίασε ονομαστική αύξηση 7,8%. Το συνολικό εξωτερικό εμπόριο αγαθών το 2017 περιελάμβανε αύξηση των εξαγωγών κατά 13,0% και αύξηση των εισαγωγών κατά 14,2%. Οι καθαρές αποδοχές και οι μισθοί το 2017 αυξήθηκαν κατά 4,1% σε ονομαστικούς όρους και κατά 1,1% σε πραγματικούς όρους. Ο **ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού εκτιμάται ότι είναι ίσος με 3,0%**.

Το συνολικό εξωτερικό εμπόριο στη Δημοκρατία της Σερβίας για την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2017 ανήλθε σε 31.556,1 εκατ. Ευρώ - δηλαδή αύξηση 13,9% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2016.

Βασικότεροι εμπορικοί εταίροι:

Εξαγωγές	ΕΥΡΩ εκατ.	Εισαγωγές	ΕΥΡΩ εκατ.
Ιταλία	1858.6	Γερμανία	2235.6
Γερμανία	1751.2	Ιταλία	1786.0
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	1106.9	Κίνα	1421.9
Ρωσία	815.3	Ρωσία	1259.1
Ρουμανία	677.8	Ουγγαρία	850.7

Διάρθρωση εξαγωγών και εισαγωγών:

<i>Εξαγωγές</i>	<i>ΕΥΡΩ εκατ.</i>	<i>Εισαγωγές</i>	<i>ΕΥΡΩ εκατ.</i>
Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές	1254.0	Οδικά οχήματα	1427.4
Οδικά οχήματα	1176.1	Πετρέλαιο και παράγωγά του	1125.8
Φρούτα και λαχανικά	726.1	Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές	932.5
Μη σιδηρούχα μέταλλα	672.8	Μηχανήματα γενικής χρήσεως	644.2
Καουτσούκ προϊόντα και παράγωγα	624.9	Ιατρικά και φαρμακευτικά προϊόντα	614.3

Παρατηρήθηκε ότι το μεγαλύτερο πλεόνασμα του εξωτερικού εμπορίου δημιουργήθηκε με τις όμορες χώρες- Βοσνία και Ερζεγοβίνη (οι εξαγωγές αφορούσαν κυρίως αέρια έλαια και ηλιέλαιο, ενώ τα πιο εισαγόμενα είναι οπτάνθρακας και ημι-οπτάνθρακας από λιθάνθρακα και σύρμα σιδήρου και το χάλυβα), το Μαυροβούνιο (εξαγωγές φύλλων θερμής έλασης σε ρόλους και αυτοκίνητα ντίζελ, εισαγόμενα λιγνίτης και οίνος) και την ΠΓΔΜ (εξαγωγές φύλλων θερμής έλασης σε ρόλους και ηλιέλαιο, εισαγωγές αμπέλων και φαρμάκων).

Όσον αφορά άλλες χώρες, σημειώθηκε επίσης πλεόνασμα στις εμπορικές συναλλαγές με τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Κροατία, την Ιταλία, τη Σλοβακία, τη Μεγάλη Βρετανία, τη Μολδαβία και τη Σουηδία. Το μεγαλύτερο έλλειμμα σημειώθηκε στις εμπορικές συναλλαγές με την Κίνα (λόγω εισαγωγών τηλεφώνων και φορητών υπολογιστών) και με τη Γερμανία, ακολουθούμενη από έλλειμμα με τη Ρωσική Ομοσπονδία (λόγω εισαγωγών ενεργειακών προϊόντων, κυρίως πετρελαίου και φυσικού αερίου), Τουρκίας, Ιράκ, Πολωνίας (εισαγωγές μερών μηχανοκίνητων οχημάτων), Ουγγαρία, Βέλγιο, Αυστρία, Τσεχική Δημοκρατία, Βιετνάμ και Ουκρανία (εισαγωγές σιδηρομεταλλεύματος και συμπυκνωμάτων).

Στον κατάλογο των πρώτων 5 προϊόντων στις εξαγωγές, στην κορυφή βρίσκονται τα καλώδια ανάφλεξης για αεροπλάνα, οχήματα και πλοία (88 εκατ. USD), ακολουθούμενα από εξευγενισμένο χαλκό (38 εκατ. USD). τα νέα ελαστικά για τα επιβατικά αυτοκίνητα (36 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) ήταν στην τρίτη θέση, ακολουθούμενα από εξαγωγές

προϊόντων θερμής έλασης (σίδηρος και μη κραματοποιημένος χάλυβας) σε ρόλους (31 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) και το τελευταίο στοιχείο του καταλόγου αφορούσε εξαγόμενα αυτοκίνητα , καύση κεριού, πάνω από 1000 cm³ και κάτω από 1500 cm³, αξίας 30 εκατ. δολαρίων.

Οι προοπτικές για το 2018 είναι θετικές. Ενδεικτικό της αλλαγής του επιχειρηματικού «κλίματος», η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Σερβίας από μεγάλους οίκους αξιολόγησης. Ενθαρρυντικά στοιχεία αποτελούν επίσης, τα εξής:

- Ο δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ βελτιώνεται και σταθεροποιείται συνεχώς και μετά από σημαντική πτώση το 2017 στο 62,6% του ΑΕΠ,
- Η δημοσιονομική εξυγίανση υλοποιείται και αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση του δείκτη του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ, στη συνεχή μείωση του καθαρού εξωτερικού χρέους και στη σταθερή εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων.
- Το άνοιγμα νέων κεφαλαίων στις διαπραγματεύσεις για την ένταξη της Σερβίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος με το ΔΝΤ αλλά και η περαιτέρω συνεργασία με αυτό θα αποτελέσουν τους σημαντικότερους παράγοντες για την περαιτέρω βελτίωση του οικονομικού κλίματος στη Σερβία.
- Τέλος, εκτός από τη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, αναμένεται επίσης βελτίωση της διάρθρωσης του εξωτερικού χρέους και καθαρή εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων η οποία θα καλύψει πλήρως το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά την προσεχή περίοδο . Σε ότι αφορά τις διμερείς εμπορικές συναλλαγές και σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της σερβικής στατιστικής Υπηρεσία, οι εξαγωγές ης Ελλάδας προς Σερβία και οι εισαγωγές της χώρας μας από Σερβία (για την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2017) παρουσίασαν αύξηση 25,26% και 10,16% αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα :

Διμερές Εμπόριο Σερβίας –Ελλάδος (Ιανουάριος-Νοέμβριος 2017) σε εκατ. δολ*							
Εξαγωγές (από Σερβία προς Ελλάδα)		Εισαγωγές (Ελλάδας από Σερβία)		% επί του συνόλου των σερβικών εξαγωγών		% επί του συνόλου των σερβικών εισαγωγών	
2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
136,2	170,6	262,8	289,5	1,0	1,1	1,5	1,5

*Στοιχεία από Στατιστική Υπηρεσία Σερβίας,

* Στοιχεία από την Τράπεζα της Σερβίας